

РИНОК ПРАЦІ ЯК ФАКТОР ВПЛИВУ НА ЯКІСТЬ ОСВІТИ

Пекний М. Ю., студент; Бятова Н. О., аспірантка

Для забезпечення якісної підготовки спеціалістів (інженерів) у вищих навчальних закладах (ВНЗ) є доцільним розглянути фактори, які суттєво впливають на якість освіти, що дозволить підвищити продуктивність цілеспрямованої освітньої діяльності. Відомо, що на якість підготовки висококваліфікованих фахівців впливає багато факторів як зовнішнього середовища, так і внутрішнього. Метою даної роботи є дослідження одного із впливових факторів, що відноситься до зовнішнього середовища, - ринку праці, основними суб'єктами якого є наймачі (роботодавці) і найманці (працівники). У даному випадку під ринком праці будемо розуміти соціально-економічні відносини між випускниками відповідних інженерних спеціальностей ВНЗ і промисловими підприємствами

Він охоплює всіх працівників, які претендують на робочі місця в рамках певної території, галузі або групи професій. Проблема вивчення ринку праці і професій в сучасному суспільстві представляється актуальною, оскільки професійна приналежність має важливе значення у визначенні досягнутого статусу індивіду та його місця в соціумі. Факт впливу ринку праці на якість освіти є доведеним. Останнім часом в Україні дедалі більше відчувається розбалансування ринку освітніх послуг і ринку праці. Основними причинами недостатнього рівня зв'язку між ВНЗ та ринком праці являються:

- різниця між вимогами, з якими вищий навчальний заклад випускає спеціаліста та тими вимогами, що висуває саме підприємство (виробництво);
- людський капітал, що сформований системою освіти, але залишився недовикористаним або взагалі незатребуваним на ринку праці;
- «надлишкова освіта», коли висококваліфіковані працівники з відносно гарною підготовкою займаються малокваліфікованими видами праці;
- переорієнтація життєвих цінностей у молоді, що призводить до появи так званих «престижних» та «непрестижних» напрямів підготовки, наслідком чого являється надлишок випускників-фахівців певних напрямів, у т.ч. й з інженерної підготовки, що в свою чергу спричиняє молодіжне безробіття, оскільки ринок праці не завжди потребує такої кількості спеціалістів з «престижних» напрямів підготовки;
- недостатня інформованість абітурієнтів та їх батьків про потреби ринку праці як взагалі, так і в даному регіоні;
- велика вірогідність нездатності роботодавців забезпечити належне працевлаштування випускника з достатньою заробітною платою та подальшим просуванням по службі, тобто кар'єрного росту, і т.і.

Усунення вказаних причин дозволить розробити рекомендації по збалансуванню освітніх послуг і ринку праці на користь забезпечення якісної підготовки висококваліфікованих інженерних кадрів для народного господарства.

Робота виконана під керівництвом професора Залози В. О.

Сучасні технології у промисловому виробництві : матеріали науково-технічної конференції викладачів, співробітників, аспірантів і студентів фак-ту технічних систем та енергоефективних технологій, м. Суми, 23-26 квітня 2013 р.: у 2-х ч. / Ред.кол.: О.Г. Гусак, В.Г. Євтухов. - Суми : СумДУ, 2013. - Ч.1. - С. 72.